

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
Generalno tajništvo

Broj: 05-50-2192/09
Sarajevo, 4.9.2009. godine

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE

- Zastupnički dom -

SARAJEVO

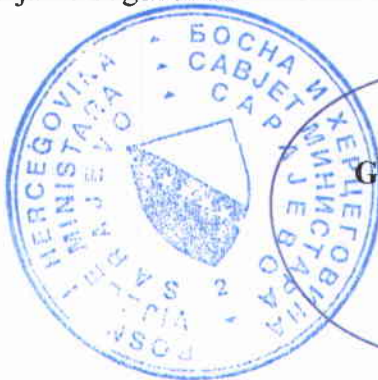
 BOSNA I HERCEGOVINA PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE SARAJEVO			
PRIMLJENO: 04-09-2009			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj prijema
01-50-1-15-56/09			

PREDMET: Odgovori na zastupničko pitanje – dostavlja se

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 97. sjednici održanoj 3.9.2009. godine, utvrdilo je odgovor na zastupničko pitanje koje je Mirko Okolić, zastupnik u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, postavio na 56. sjednici ovog doma održanoj 24.6.2009. godine.

U pritvku dostavljamo odgovor uz molbu da isti uručite zastupniku.

S poštovanjem,

GENERALNI TAJNIK
Zvonimir Kutleša

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА САВЈЕТ МИНИСТАРА

Број: 05-50-2192/09

Сарајево, 3.9.2009. године

Мирко Околић, посланик у Представничком дому Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, на 56. сједници Представничког дома, одржаној 24.06.2009. године, поставио је слиједеће посланичко питање:

“Од којих произвођача и увозника се може наћи погонско гориво на тржишту БиХ и ко контролише увоз и квалитет погонског горива, односно ко гарантује за квалитет истог?”

На постављено питање, Савјет министара Босне и Херцеговине је на 97. сједници одржаној 3. 9. 2009. године, утврдило је слиједећи

ОДГОВОР

Тржиште течних нафтних горива у БиХ је потпуно либерализовано од 2000. године, а то практично значи да је тржишту препуштена регулација цијена, али и извора из којих се врши снабдјевање тржишта у БиХ. Обзиром да је, до поновног покретања производње нафтних горива у домаћој Рафинерији нафте крајем 2008. године, тржиште БиХ било потпуно увозно оријентисано одлука о либерализацији тржишта је имала за циљ да донесе висок ниво конкуренције на тржишту у БиХ, што је дјелимично и постигнуто. Нажалост, због непостојања оштријих услова за добивање дозволе за увоз и дистрибуцију течних нафтних горива, у БиХ је регистрован огроман број компанија које се баве овом дјелатности. Тако данас у БиХ постоји преко 500 регистрованих компанија које се баве или се повремено баве овом дјелатношћу. Због ове чињенице имамо велику уситњеност компанија на нафтном тржишту и то је основни разлог због којег је изостала права тржишна конкуренција. Анализирајући стање на тржишту нафтних деривата у претходних неколико година јасно је да је процес окрупњавања нафтних компанија у БиХ почео.

Јасно је да је велика уситњеност нафтних компанија које послују у БиХ довела у питање квалитет нафтних горива, али је била и извор за манипулације количинама које се прометују, врстама горива због разлике у цијени, намјешавањем деривата и сл. Препознајући потребу за подизањем квалитета и смањивањем простора за манипулацију течним нафтним горивима на тржишту у БиХ Савјет министара БиХ је донио Одлуку о квалитету течних нафтних горива (“Службени гласник БиХ”, бр. 27/02, 28/04, 16/05, 14/06, 22/07 и 101/08). Овом одлуком су прецизно утврђени стандарди који дефинишу квалитет безоловних моторних бензина, моторних бензина са оловом, петролеја за ложење и расвјету, горива за дизел моторе, уља за ложење екстра лаког и уља за ложење средњег (мазут) који се могу прометовати на тржишту у БиХ. Наиме, одговарајућим бх. “БАС” стандардима је утврђен квалитет, односно минимални услови

квалитета, наведених течних нафтних горива које се на тржиште БиХ пласирају из увоза али и из домаћих прерађивачких капацитета.

Одлуком о квалитету течних нафтних горива је дефинисан и систем контроле квалитета нафтних горива која се прометују на тржишту у БиХ. Наиме, Одлуком је дефинисан обавезни мониторинг нафтних горива у оквиру којег ентитетска министарства надлежна за питања енергије одређују колико ће узорак свих врста нафтних горива код свих добављача бити узето у оквиру једне сезоне. Контрола квалитета нафтних горива се врши у двије сезоне, зимској и лјетној, због другачијих параметара нафтних горива у зимском и лјетњем периоду. Број узорака за сваког добављача нафтних горива се одређује на основу прометоване количине нафтних деривата у претходној години.

Узорковање нафтних горива по налогу инспектора ентитетских управа за инспекцијске послове врше Инспекцијска тијела, акредитована од стране Института за акредитовање БиХ и именована од стране Министарства спољне трговине и економских односа БиХ. Тренуто је у БиХ именовано осам Инспекцијских тијела, по четири у оба бх. ентитета. Анализа узетих узорака течних нафтних горива се врши у испитним лабораторијама које су акредитоване од стране Института за акредитовање БиХ. У досадашњој пракси прописани број узорака се углавном узимао на граничним прелазима при увозу нафтних деривата, у veleпродајним складиштима и на малопродајним мјестима. Потребно је нагласити да сваки добављач нафтног горива уз сваку пошиљку истог мора приложити Изјаву о усклађености чиме гарантује да је нафтно гориво усклађено са Извјештајем о испитивању који прати сваку пошиљку нафтног горива. Практично, овом Изјавом сваки добављач преузима одговорност за квалитет горива које прометује.

У наставку су дати резултати извршеног мониторинга од лјетне сезоне 2004. године до зимске сезоне 2008/2009 године која је завршена са 30.04.2009. године. У табели 1. је приказан број узетих узорака, неусклађени број узорака и процентуални износ неусклађених узорака. Као што је видљиво број неусклађених узорака, у цијелом периоду, се креће у границама од 1,5 до 2 %.

СЕЗОНЕ	УЗОРЦИ	НЕУСКЛАЂ.	% НЕУСКЛ.
љето 2004.	2.301	42	1.83
зима 2004/2005.	2.716	60	2.21
љето 2005.	3.311	59	1.78
зима 2005/2006.	3.227	20	0.62
љето 2006.	2.994	42	1.40
зима 2006/2007.	3.208	40	1.25
љето 2007.	3.285	46	1.40
зима 2007/2008.	3.731	79	2.12
љето 2008.	3.502	34	0.97
зима 2008/2009	3.733	73	1.96

Табела 1. Укупно узети број узорака и неусклађени број узорака на тржишту у БиХ

Примјена Одлуке о квалитету течних нафтних горива је дала бројне позитивне резултате, али је битно истаћи да су у примјени Одлуке уочене одређене аномалије, које у пракси резултирају одређеним проблемима и бацају сјенку на валидност резултата мониторинга. Једна од уочених аномалија је врло јасно видљива уколико се погледају резултати мониторинга. Наиме, од почетка вршења мониторинга у Федерацији БиХ је по свакој сезони, а због веће потрошње нафтних горива, узето више узорака него у Републици Српској, док је истовремено број неусклађених узорака у цијелом периоду значајно мањи. Ово је посебно индикативно за период од зимске сезоне 2005/2006 до зимске сезоне 2008/2009 када није било производње у домаћој рафинерији нафте и када су сва нафтна горива пласирана на тржиште БиХ из увоза и углавном из истих извора.

Правилником о утврђивању квалитета течних нафтних горива донешеног од стране Федералног министарства енергије, рударства и индустрије („Службене новине ФБиХ“, број 29/04) остављена је могућност да Инспекцијска тијела и добављачи течних нафтних горива међусобно склапају уговоре. Инспектори Федералне управе за инспекцијске послове дају налоге Инспекцијским тијелима за узорковање нафтног горива само код добављача са којима имају склопљен уговор. Ова чињеница је резултирала да само два, од четири акредитована, Инспекцијска тијела имају уговоре са готово свим добављачима у ФБиХ. Као примјер може послужити последња сезона у којој је у ФБиХ укупно узето 1972 узорка, а само два инспекцијска тијела су узела 1970. Иста пракса је била и у претходним сезонама. За разлику од Федерације БиХ у Републици Српској се укупан број узорака дијели равноправно на сва четири акредитована Инспекцијска тијела, без обзира на њихове односе са добављачима. Оваква пракса даје одређену сумњу на исправност резултата мониторинга. У табели 2. су приказани резултати мониторинга подјелено по ентитетима.

	Узорци	љето 2004	зима 2004/2005	љето 2005	зима 2005/2006	љето 2006	зима 2006/2007	љето 2007	зима 2007/2008	љето 2008	зима 2008/2009
ФБИХ	Узето	1653	1597	1899	1928	1773	1915	1810	2034	1843	1972
	Неусклађено	17	12	16	4	7	13	7	5	1	6
РС	Узето	293	645	1370	1235	1196	1293	1475	1697	1659	1761
	Неусклађено	54	26	43	16	35	27	39	74	33	67

Табела 2. Резултати мониторинга по ентитетима

Имајући у виду наведене, али и друге недостатке у примјени Одлуке о квалитету течних нафтних горива, али и потребу за даљом дорадом исте, због промјена на тржишту течних нафтних горива, Министарство спољне трговине и економских односа БиХ у складу са својим Планом рада и инструкцијама Савјета министара БиХ већ проводи активности на побољшању Одлуке.